

EESTI TÖÖANDJATE VALMISOLEK JA TAKISTUSED ÕPIPOISIÕPPE JA PRAKTIKAKOHTADE PAKKUMISEKS

Tallinn 2016

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

SISUKORD

SISUKORD	2
1. Sissejuhatus	3
2. Üldosa	4
2.1. Metoodika	4
3. Küsitluse tulemused	5
3.1. Küsitluses osalenud ettevõtted	5
3.2. Koostöö rakenduskõrgkoolidega	9
3.3. Koostöö ülikoolidega	10
3.4. Koostöö kutsekoolidega	7
3.5. Töökohapõhine õpe ehk õpipoisiõpe	12
3.5.1. Õpipoiste edasine töö	14
3.5.2. Õpipoisi juhendamine	15
3.5.3. Ettevõtte motivaatorid töökohapõhise õppe läbiviimisel	16
3.5.4. Takistused töökohapõhise õppe läbiviimisel	17
3.6. Tööandjate hinnangud praktikakorraldusele	18
3.6.1. Praktikandist saadav kasu	20
3.6.2. Praktikakohtade pakkumist takistavad tegurid	21
3.7. Koostöö välisüliõpilastega	21
Lisa 1. Ankeet	23
Lisa 2. Nimekiri kutsekoolidest, kellega tehakse koostööd õppekavade arendamisel	32

1. Sissejuhatus

Eesti Töandjate Keskliidu liikmete ja teiste ettevõtjate huvi ja võimaluste kaardistamiseks praktikakohtade ja õpipoisiõppe (ehk töökohapõhise õppe) pakkumisel viis Töandjate keskliit läbi küsitluse. Küsitlus on ajendatud vajadusest kaardistada olukorda ettevõtjate hulgas ning seeläbi vajadusel täpsustada keskliidu tegevusi, mida viime läbi seoses läbi programmi „Praktikasüsteemi arendamine kutse- ja kõrghariduses sh õpetajakoolituse koolituspraktika“ ja „Kutsehariduse maine tõstmine, töökohapõhise õppe laiendamine“ (PRÕM) toetava tegevuse 8.2 „Praktilise õppe tähtsustamine ühiskonnas“ raames. Küsitluse läbiviimist rahastasid Euroopa Sotsiaalfond, Haridus- ja Teadusministeerium ja Eesti Töandjate Keskliit.

Küsitluse eesmärk on analüüsida praktika ja töökohapõhise õppe hetkeolukorda töandja seisukohast, selgitada välja, millised Eesti Töandjate Keskliidu liikmed (ja teised ettevõtjad) pakuvad praktika ja töökohapõhise õppe kohti, millised on ettevõtjate positiivsed kogemused ning probleemid praktikakohtade ja õpipoisiõppe pakkumisel, missugune on ettevõtjate valmisolek pakkuda praktikakohti ja õpipoisiõpet. Samuti analüüsida, missugune on ettevõtjate koostöö koolidega, sh osalemine õppekavade arendamisel.

Eesti Töandjate Keskliit on seisukohal, et hariduse kvaliteedi tõstmiseks tuleb senisest enam kaasata töandjaid hariduspoliitika planeerimisse ning teostamisse. Töandjate ja õppeasutuste koostöö peab muutuma normiks, selles on ettevõtjate initsiatiiv sama oluline kui haridusasutuste oma. Eesti töandjad on valmis osalema nii kutse- kui ka kõrghariduse õppekavade koostamisel ning õpiväljundite loomisel. Kutseõppe ja praktilise tööelu paremaks sidumiseks peetakse oluliseks lõimida õppeasutuste õppekavasse töökohapõhise ehk õpipoisiõppe vorm.

Viisime sarnase küsitluse läbi ka eelmisel aastal, kuid sel korral on küsimusi juurde lisandunud ning mõned küsimused vahetunud. Eelmisel aasta vastasid küsimustikule vaid Eesti Töandjate Keskliidu otseliikmed ja erialaliitude liikmed, sel aastal laiendasime ettevõtjate hulka, kellele küsimustiku saatsime. Seega ei ole kõik andmed omavahel võrreldavad, kuid saame välja tuua üldisemaid muutusi.

2. Üldosa

Küsitluse eesmärk oli selgitada välja, mis on ettevõtjate probleemid ja valmisolek seoses praktikakohtade ja õpipoisiõppe pakkumisega, luua ülevaade ja andmebaas ettevõtetest, kes on valmis olema praktikabaasiks.

2.1. Metoodika

Tööandjatelt andmete kogumiseks kasutasime elektroonilist küsitlust. Koostasime 35 küsimusest koosneva veebiküsitluse ankeedi, kus olid nii struktureeritud (valikvastustega), kui avatud küsimused (ilma valikvastusteta).

Tahtsime teada saada küsitlusele vastaja taustaandmed, ettevõtte senise kokkupuute praktika läbiviimisega ja õpipoisiõppega; samuti koostööst kutsekoolidega ja osalemisest õppekavade koostamisel. Samuti soovisime teada saada tööandjate hinnanguid ja soovitusi.

Palve küsitluses osaleda ja seda levitada saatsime e-kirjaga meie harulitute juhtidele ja ettevõtetele, kes on meie otseliikmed, samuti levitasime küsitlust sotsiaalmeedia kanalite kaudu. Kokku laekus 92 vastust.

3. Küsitluse tulemused

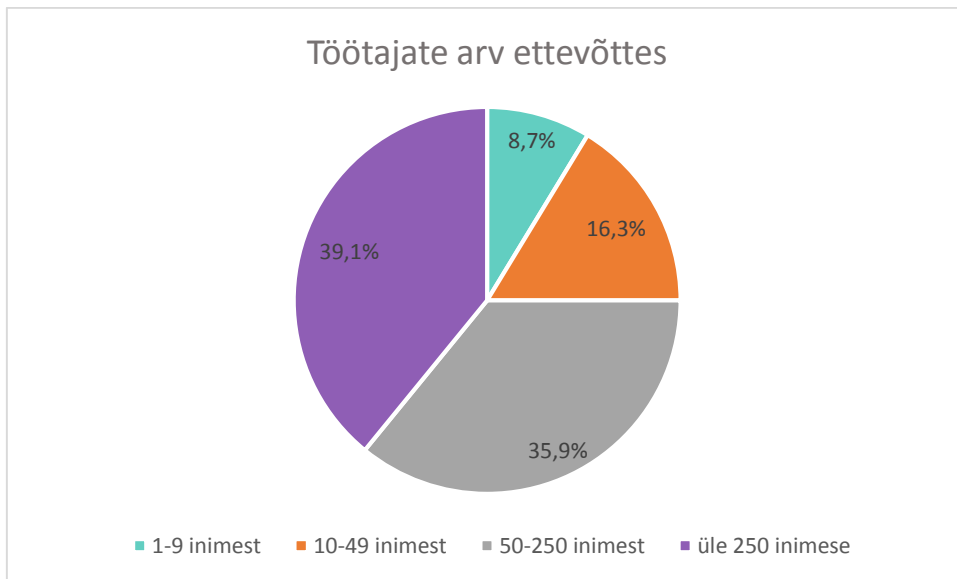
3.1. Küsitluses osalenud ettevõtted

Küsitlusele vastanud 92-st ettevõttest 22% tegevusala on töötlev tööstus, 13,2% hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont ning 11,0% ehitus. Ettevõtete jaotus tegevusala järgi on näha joonisel 1.

Joonis 1. Ettevõtete tegevusalade jaotus.

39,1% vastanud ettevõtetes töötab üle 250 inimese. 35,9% ettevõtetes töötab 50-250 inimest, 16,3% ettevõtetes 10-49 ja 8,7% vastanutest olid 1-9 töötajaga mikroettevõtted (vt Joonis 2).

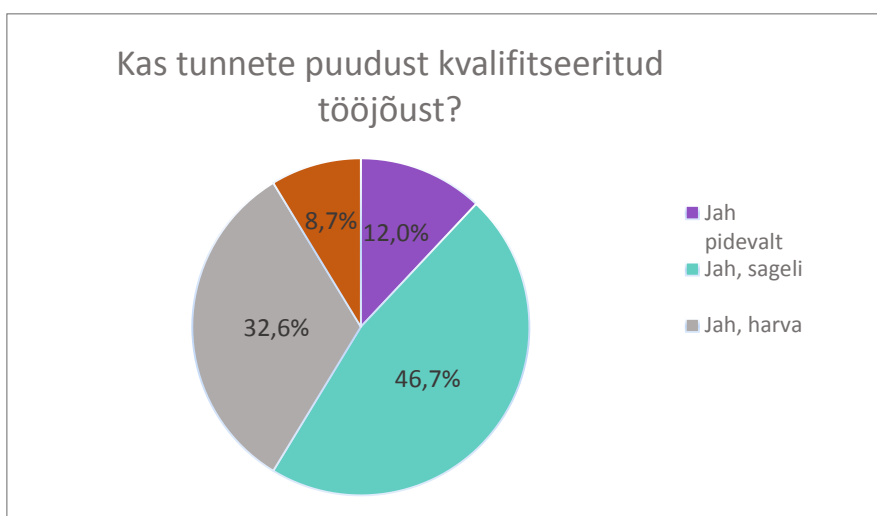

Joonis 2. Töötajate arv ettevõttes.

Vaadeldes tegevusala saab küsitlusele vastanud jaotada kolme suuremasse gruppi:

- töötleva tööstuse ettevõtetest on 5% 10-49 töötajaga, 60% on 50-250 töötajaga ning üle 250 töötajaga 35%;
- hulgi- ja jaekaubanduse ning mootorsõidukite ja mootorrataste remondi ettevõtetest on 8,3% 10-49 töötajaga, 50% on 50-250 töötajaga ning 41,7% üle 250 töötajaga;
- vastanud ehitussektori ettevõtetest 50% on 50-250 töötajaga, 10% 1-9 töötajaga, 10% 10-49 töötajaga ja samuti 30% üle 250 töötajaga.

Suurem osa ettevõtetest vastas, et tunnevad kvalifitseeritud tööjõust puudust (vt Joonis 3).

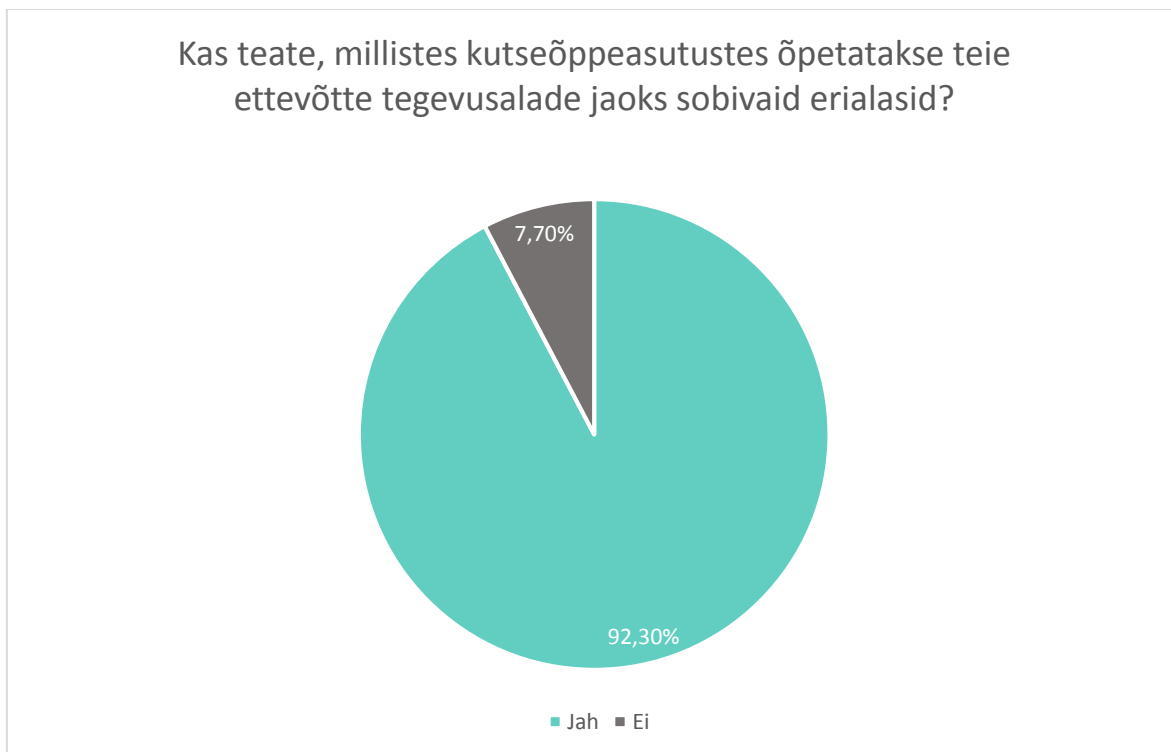

Joonis 3. Kvalifitseeritud tööjõu puudumine ettevõttes.

Küsitlusele vastanud ettevõtetest 12% (11) tunneb pidevalt, 46,7% (42) sageli ning 32,6% (30) harva puudust kvalifitseeritud tööjõust. 8,7% ehk 8 ettevõtet ei tunne tööjõust puudust.

3.2. Koostöö kutsekoolidega

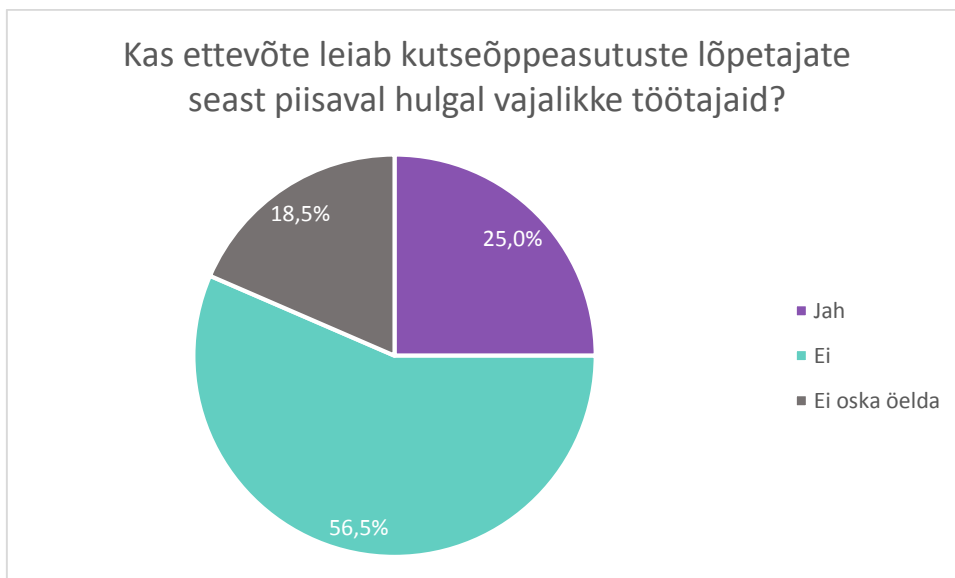
Küsitlusele vastanud ettevõtjad on üldjuhul teadlikud, millistes kutseõppeasutustes õpetakse nende ettevõtete tegevusalade jaoks sobilikke erialasid. Vastavale küsimusele vastas jaatavalt 92,3% ja eitavalt 7,7% vastanutest (vt joonis 4).

Joonis 4. Teadlikkus kutseõppeasutuses ettevõtte tegevusaladele sobivate erialade õpetamisest.

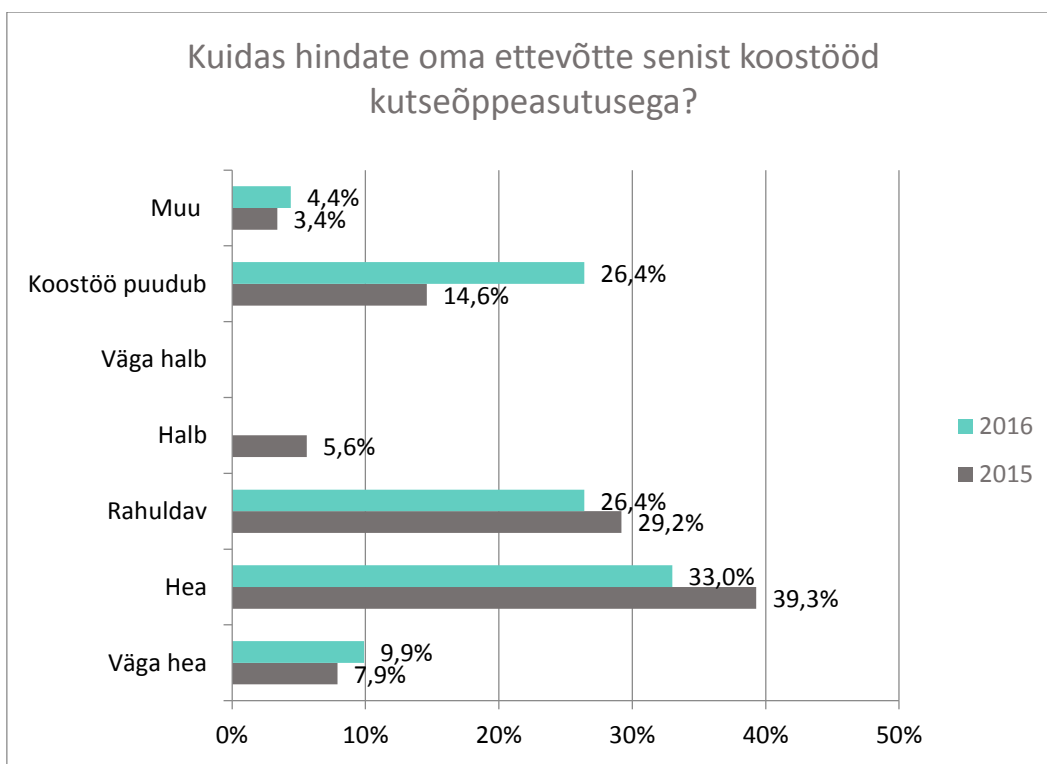
Üle poolte vastanutest (66) nimetas vähemalt ühe kutsekooli, kellega tehakse koostööd õppekavade arendamisel. Töötleva tööstuse ettevõtetest ei tee kutsekoolidega mingit koostööd 25%, hulgi- ja jaekaubanduses 25% ja ehituses 30%. Koolide nimekiri, kellega tehakse koostööd õppekavade arendamisel, on toodud Lisas 2.

Joonis 5 näitab, et 56,5 % vastanud ettevõtetest ei leia kutseõppeasutuste lõpetanute hulgast piisaval hulgal vajalikke töötajaid, 25% leiab ja 18,5% vastanutest ei oska öelda.

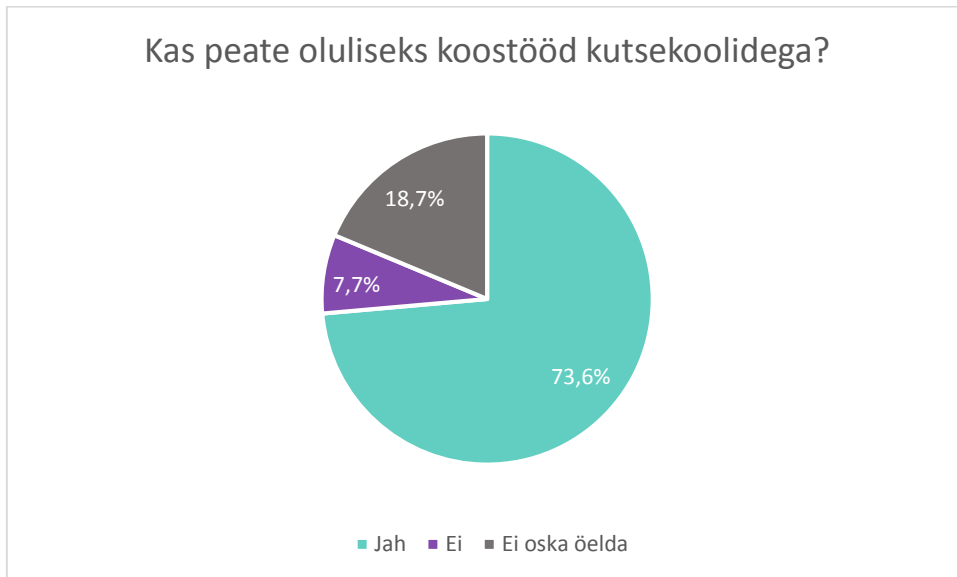
Joonis 5. Vajalike töötajate leidmine kutseõppeasutustest.

Senist koostööd kutseõppeasutustega hindavad 9,9% vastanud ettevõtetest väga heaks; 33% heaks; 26,4% rahuldavaks; mitte keegi halvaks ega väga halvaks ja 26,4%-l puudub koostöö. 4,4% vastanutest hindasid koostööd vastusevariandiga „muu“. Graafikult nr 6 on näha, et koostöö kutsekoolidega ja rahulolu sellega on võrreldes 2015. aasta küsitlusega langenud. Põhjuseks ilmselt see, et eelmisel aastal osalesid küsitluses vaid Eesti Töötajate Keskliidu liikmed, kes on ühiskondlikult aktiivsemad ja koostöövõimalustest ka teadlikumad.

Joonis 6. Hinnang koostööle kutseõppeasutustega.

Ettevõtjad peavad ettevõtete ja kutsekoolide vahelist koostööd oluliseks (73,6% vastanutest – Joonis 7). Koostööd kutsekoolidega peavad eriti oluliseks veonduse ja laondusega ning töötleva tööstusega tegelevad ettevõtted.

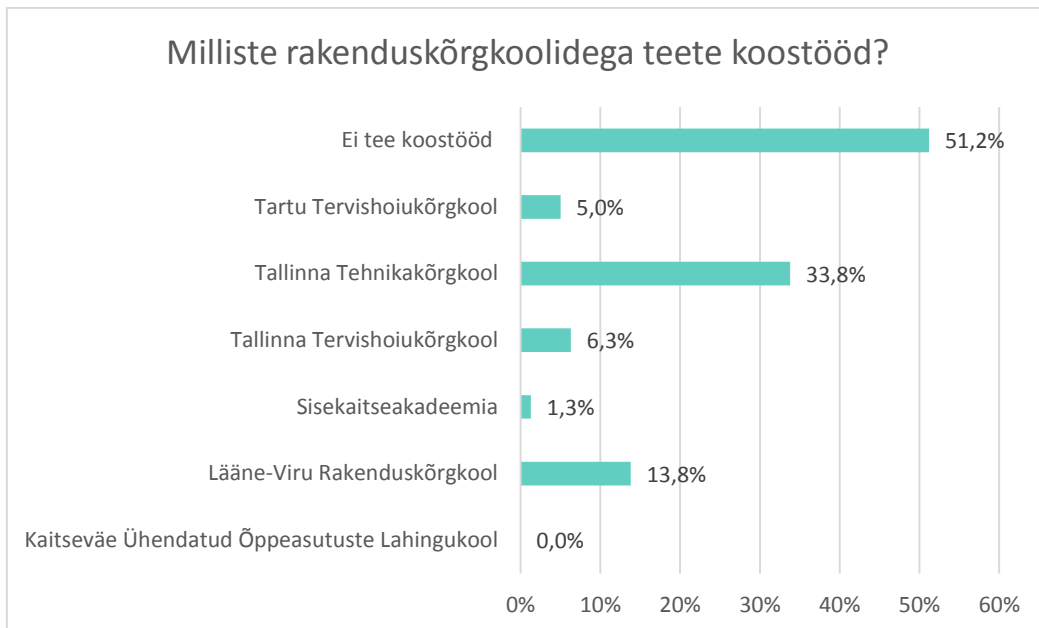
Joonis 7. Koostöö olulisus kutsekoolidega.

Kutsekoolidega koostööd ei pea oluliseks 7,7% vastanutest ning 18,7% ettevõtetest ei osanud sel teemal seisukohta võtta.

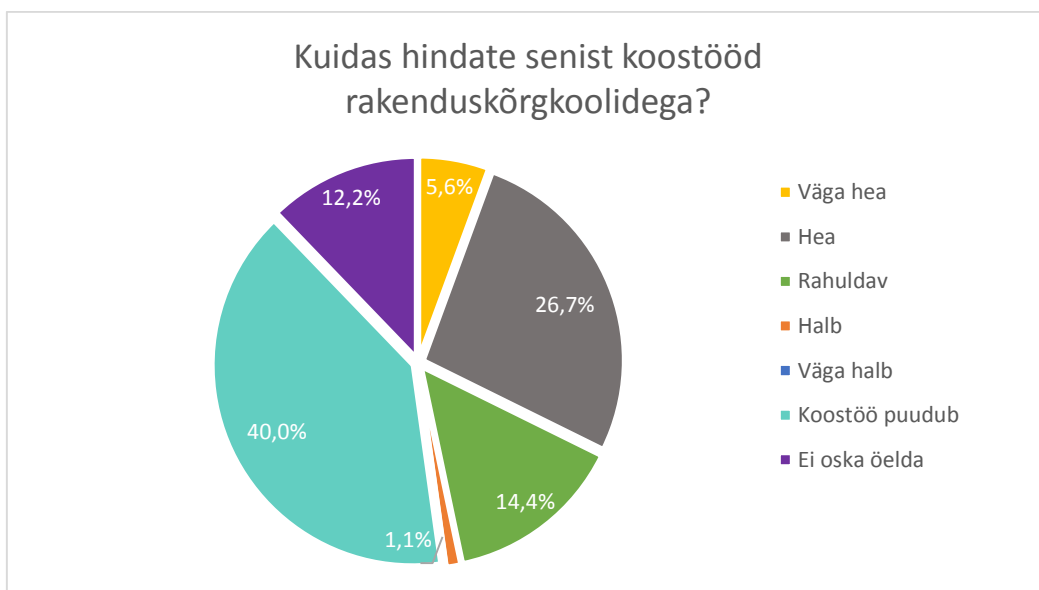
3.3. Koostöö rakenduskõrgkoolidega

Üle poole vastanud ettevõtetest (51,2%) ei tee rakenduskõrgkoolidega koostööd. Kõige enam tehakse koostööd Tallinna Tehnikakõrgkooliga (33,8%) ja Lääne-Viru Rakenduskõrgkooliga (13,8%). Vähem tehakse koostööd Tallinna Tervishoiukõrgkooli (6,3%), Tartu Tervishoiukõrgkooli (5%) ja Sisekaitseakadeemiaga (1,3%). Vt joonis 8.

Kui välja jätta need ettevõtted, kes ei tee koostööd rakenduskõrgkoolidega või ei oska sel teemal seisukohta võtta (52,2%), siis võib koostööd hinnata positiivseks. Ükski ettevõtte ei hinnanud koostööd väga halvaks, üks ettevõtte leidis, et olukord on halb. 14,4% märkisid koostöö rahuldavaks, 26,7% heaks ja 5,6% väga heaks. (Joonis 9)

Joonis 8. Koostöö rakenduskõrgkoolidega.

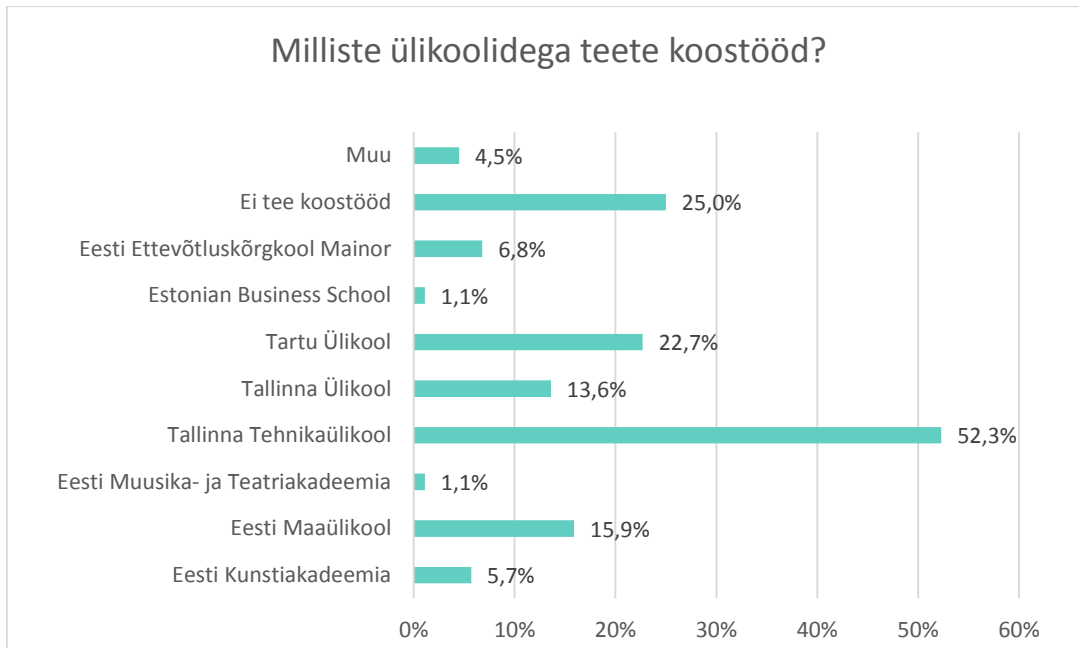
Joonis 9. Hinnang koostööle rakenduskõrgkoolidega.

3.4. Koostöö ülikoolidega

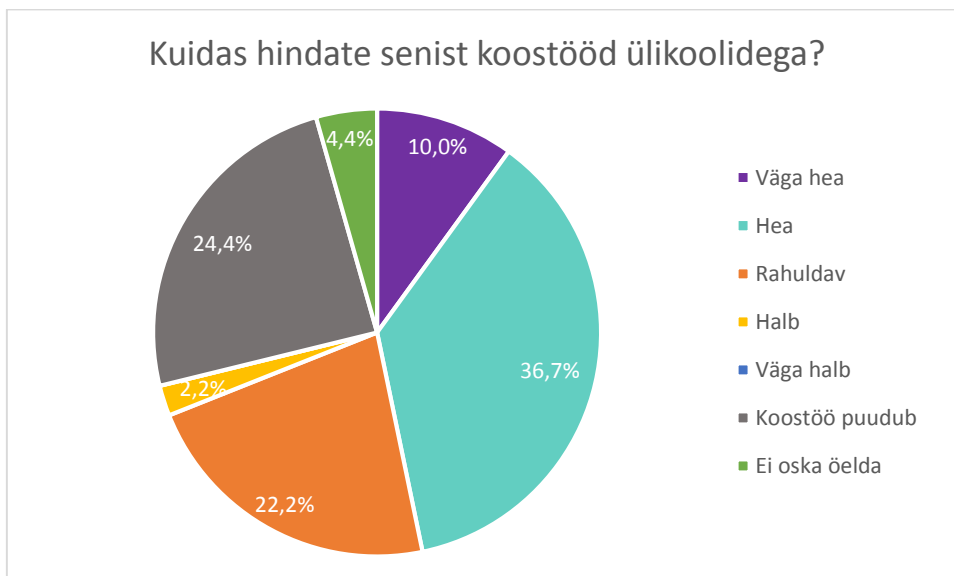
25% ettevõtetest ei tee ülikoolidega üldse koostööd. Seevastu üle poolte (52,3%) ettevõtetest teeb koostööd Tallinna Tehnikaülikooliga. Populaarsuselt teine ülikool on Tartu Ülikool, kellega 22,7% vastanutest teeb koostööd. Kolmandal kohal on 15,9%-ga Eesti Maaülikool. Veel tehakse koostööd

Tallinna Ülikooliga (13,6%), Eesti Ettevõtluskõrgkool Mainoriga (6,8%) ja Eesti Kunstiakadeemiaga (5,7%). (Joonis 11)

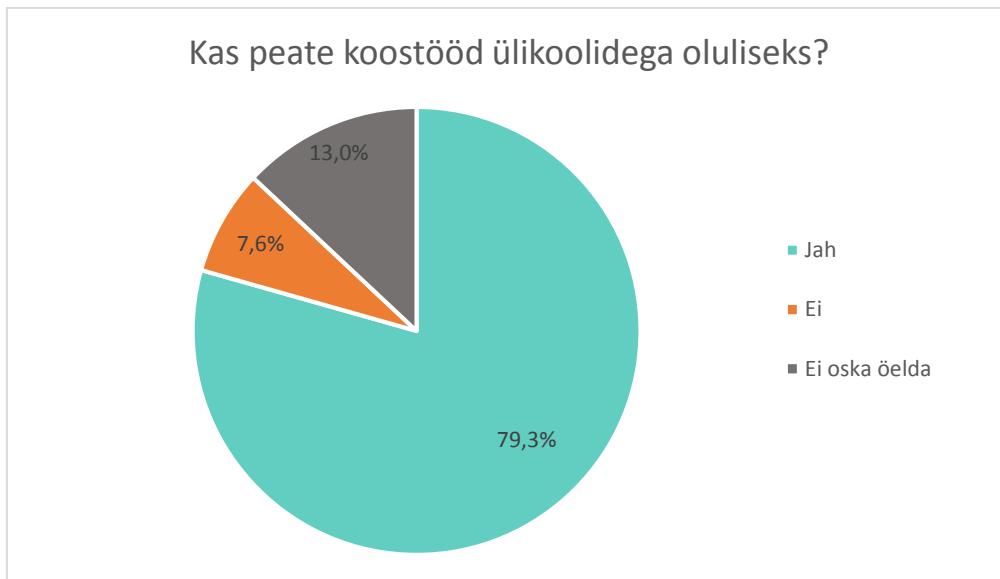
Ligi pool koostööd tegevatest ettevõtetest hindas koostööd ülikoolidega heaks või väga heaks, 22% hinnangul on see rahuldav. (Joonis 12)

Joonis 11. Koostöö ülikoolidega.

Joonis 12. Hinnang ülikoolidega koostööle.

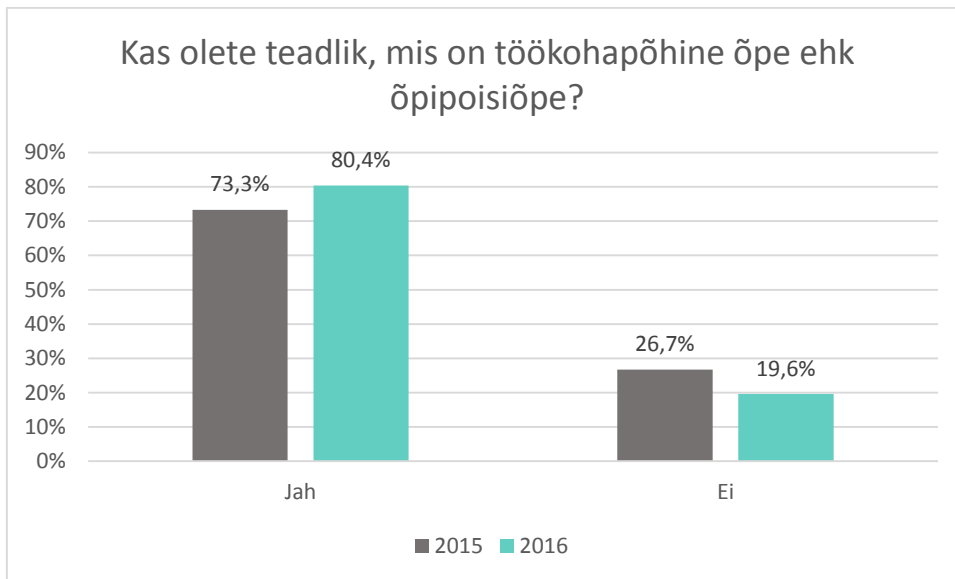

Joonis 13. Ülikoolidega koostöö olulisus.

79,3% ettevõtetest leiab, et koostöö ülikoolidega on oluline. 7,6% ei ole koostööst huvitatud ning 13% ei osanud öelda. Seega on näha, et on päris palju neid ettevõtteid, kes küll koostööd ülikoolidega ei tee, aga peavad seda oluliseks.

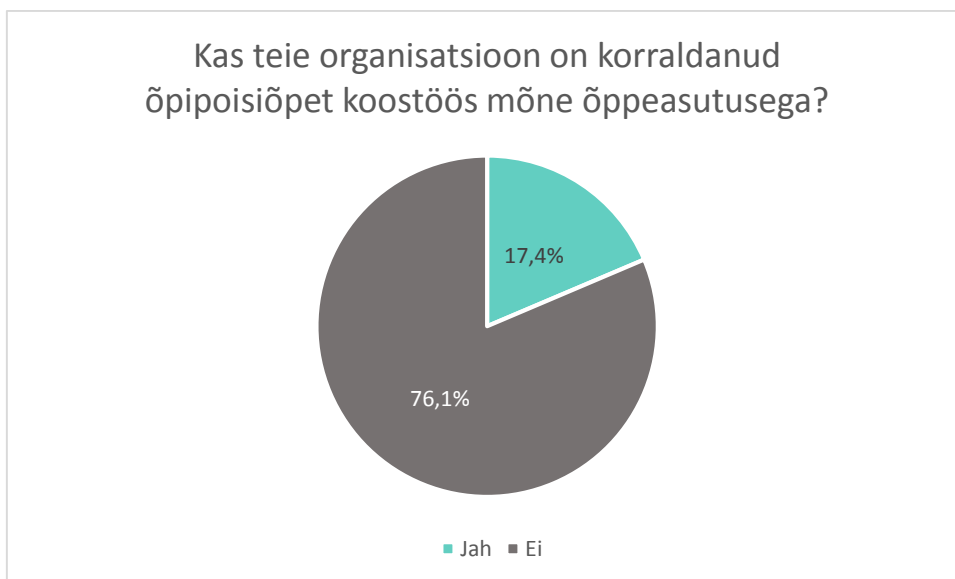
3.5. Õpiposiõpe ehk töökohapõhine õpe

Küsitluses ei andnud me eelnevalt õpiposiõppe mõiste selgitust, et teada saada, kas ja mida tööandjad selle termini all mõistavad. Küsisime, kas teatakse, mis on töökohapõhine ehk õpiposiõpe. Sama küsisime ka eelmisel aastal. 2016. aastal on teadlikkus õpiposiõppest küllaltki kõrge. 80,4% vastanutest on teadlik, mis on õpiposiõpe ning 19,6% ei tea seda. Võrreldes eelmise aastaga on teadlikkuse protsent märgatavalt kasvanud, mille taga on ilmselt Eesti Töoandjate Keskliidu, Haridus- ja Teadusministeeriumi ja SA Innove läbi viidud ja süsteemsed tööandjate-suunalised teavitustegevused. (Joonis 14).

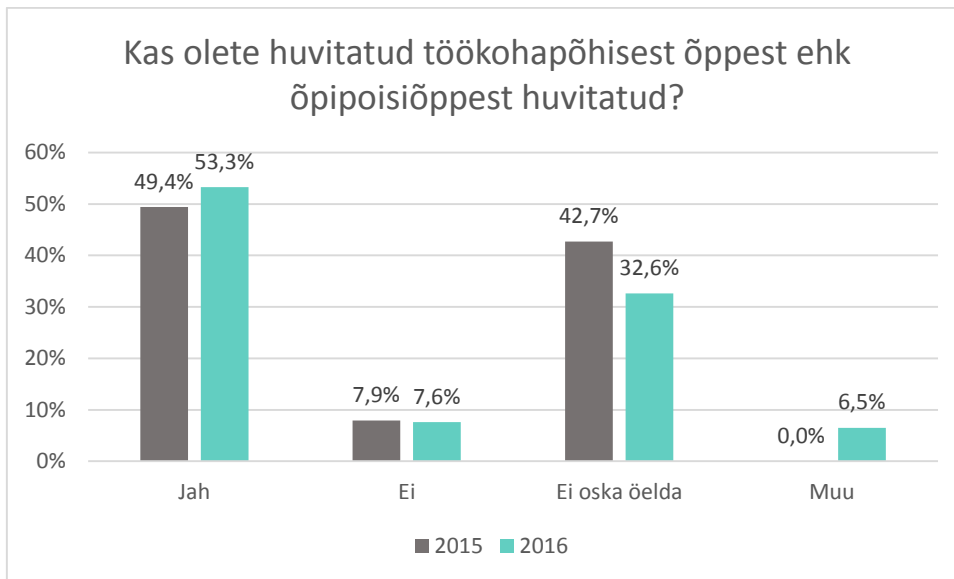
Joonis 14. Teadlikkus õpipoisiõppest.

Soovisime ka teada, kas ettevõtetes on olnud õpipoisse. Vastuste jagunemise sellele küsimusele saab näha jooniselt 15.

Joonis 15. Õpipoisiõppe pakkumine.

Jooniselt 14 on näha, et 3/4 ettevõtetest ei korralda koostöös koolidega õpipoisiõpet. 17,4% on seda teadlikult teinud. Järgmiselt jooniselt (Joonis 15) selgub, et huvitatud on õpipoisiõppe pakkumisest enam kui pooled vastanud, mis näitab, et üha enam ettevõtete juhte näeb töökohapõhises õppes leevendust oskusliku tööjõu puuduse probleemile, kuid reaalselt tegudeni enamik neist veel ei jõua.

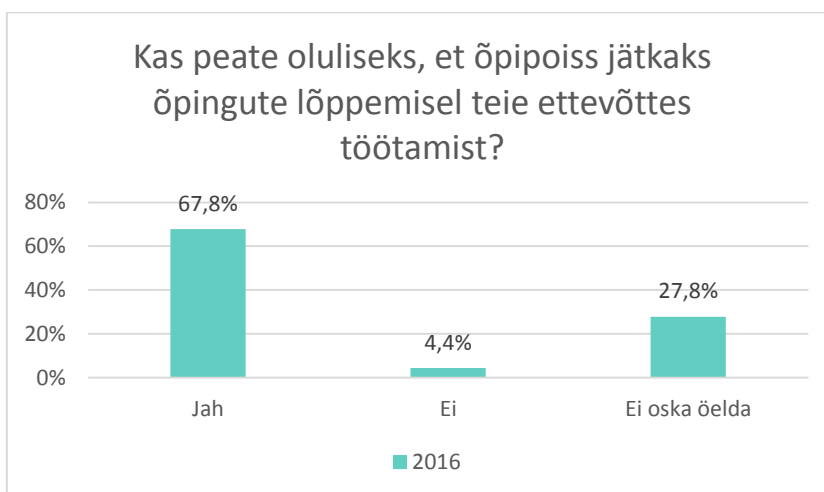

Joonis 16. Huvi õpipoisiõppe vastu.

Tasub tähele panna, et vastajad said vastusevariandi „jah“ juures valida kahe variandi vahel: variandi „Jah, soovime koolitada oma ettevõtte olemasolevaid töötajaid nende kompetentsi tõstmiseks“ valis 28,3% vastanutest ning „Jah, soovime kutsekooli õppuritele pakkuda oma organisatsioonis õpipoisiikohti“ vastas 25% kõigist vastanutest. Joonisel 16 oleme mõlemad variandid koondanud üheks. Üldiselt on näha, et ettevõtetel on huvi õpipoisiõppe vastu kasvanud. Sel aastal olid 53,3% ettevõtetest huvitatud õpipoisiõppe läbiviimisest ning „ei“ vastanute hulk on jäänud võrreldes möödunud aastaga samaks.

3.5.1 Õpipoiste edasine töö

Küsisime ka seda, kui oluliseks peavad ettevõtted õpipoisi edasist tööle jäämist nende ettevõttesse. Ligi kaks kolmandikku oli neid, kes pidasid oluliseks, et õpipoiss jätkaks ettevõttes töötamist pärast õpinguid (vt Joonis 17).

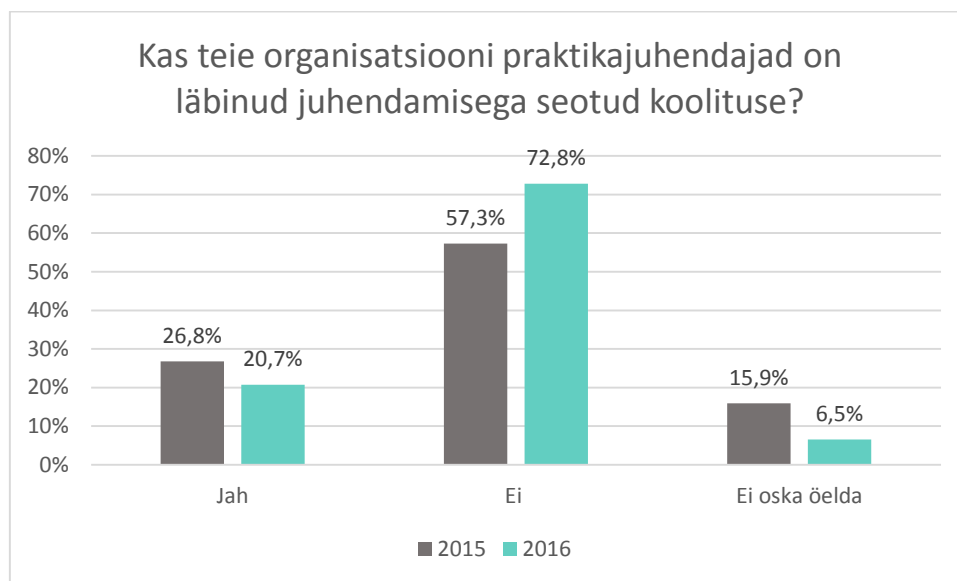
Joonis 17. Õpipoisi edasine töö ettevõttes.

67,8% ettevõtetest peab oluliseks, et õpipoiss jätkaks ettevõttes töötamist. 4,4% jaoks pole see oluline ning 27,8% ei osanud öelda.

3.5.2. Õpipoisi juhendamine

Vastavalt töökohapõhise õppe rakendamise korrale määratakse õpilasele koolipoolne juhendaja ja töökoha poolne juhendaja, arvestades nende määramisel erialast ja pedagoogilist pädevust. Ühel töökohapoolsel juhendajal võib samaaegselt olla kuni neli juhendatavat õpilast. Kooli ülesandeks on tagada juhendajate ettevalmistus töökohapõhises õppes õppijate juhendamiseks, lähtuvalt töökohapõhise õppe spetsiifikast.

Töörühmades (nii Tööandjate haridusrühmas, kui ka Haridus- ja Teadusministeeriumi töökohapõhise õppe töörühmas) on eelnevalt välja toodud, et nii praktika kui õpipoisiõppe edukaks läbiviimiseks vajavad töökohapoolsed juhendajad koolitusi. Täpsustamaks probleemi ulatust küsisime, kas ettevõttepoolsed juhendajad on läbinud juhendamisalase koolituse (joonis 18).

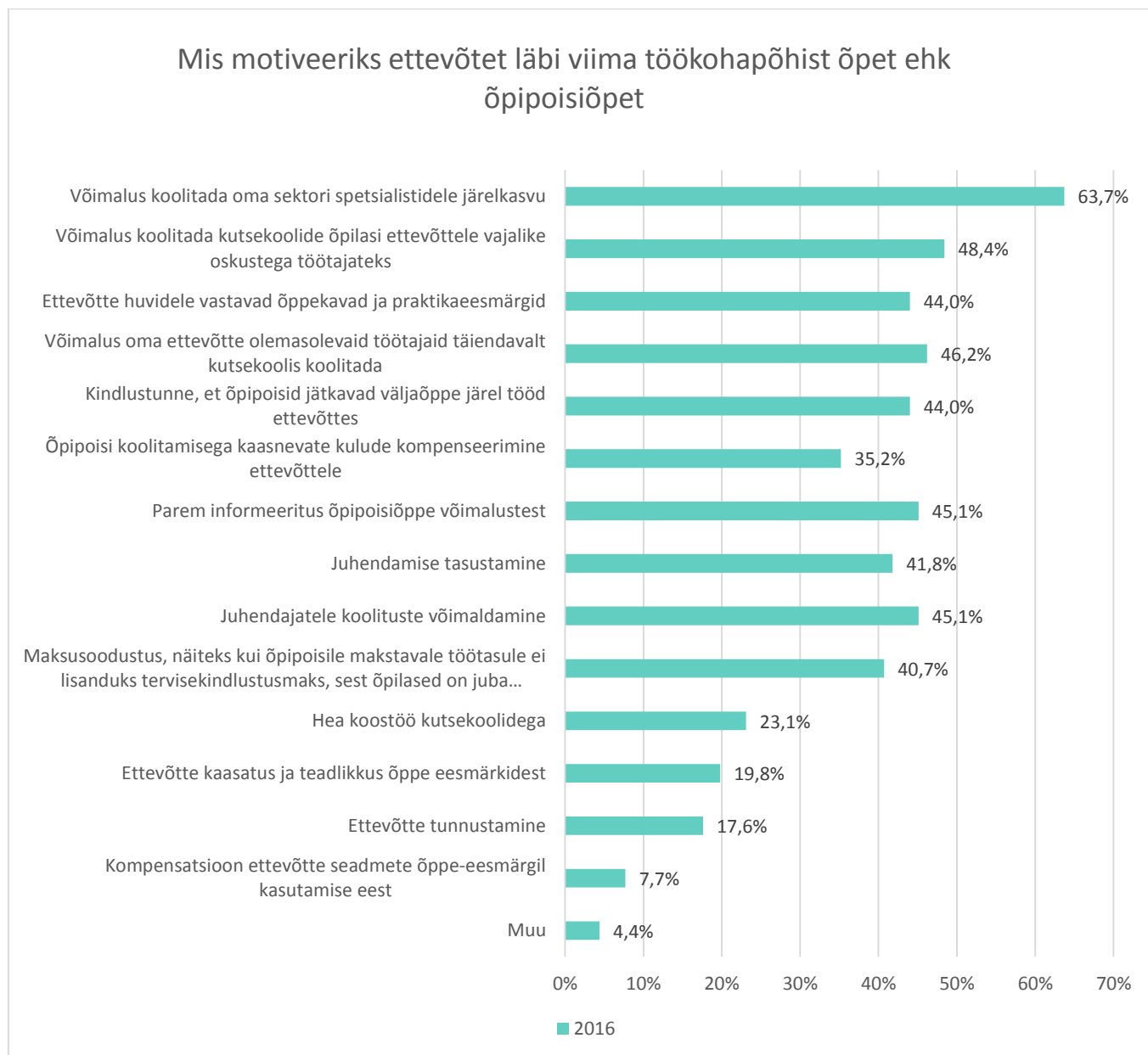

Joonis 18. Juhendamisega seotud koolituse läbimine.

2016. aastal oli koolituse läbinud juhendajate protsent 20,7. 72,8% vastasid, et ei ole läbinud juhendamisega seotud koolitust. 6,5% vastanutest ei osanud küsimusele vastata. Võrreldes eelmise aastaga on küll juhendajakoolitusega praktikajuhendajate hulk vähenenud, kuid selle tingis ilmselt eelmise aastaga võrreldes laiem ettevõtete valim (Eesti Tööandjate Keskliidu liikmete seas on õpipoisiõppe üldiselt enam levinud kui ettevõtjate seas üldiselt).

3.5.3. Ettevõtte motivaatorid töökohapõhise õppe läbiviimisel

Palusime tööandjatel ära märkida kuni 5 olulisemat põhjust, mis motiveeriks ettevõtet läbi viima töökohapõhist õpet ehk õpipoisiõpet.

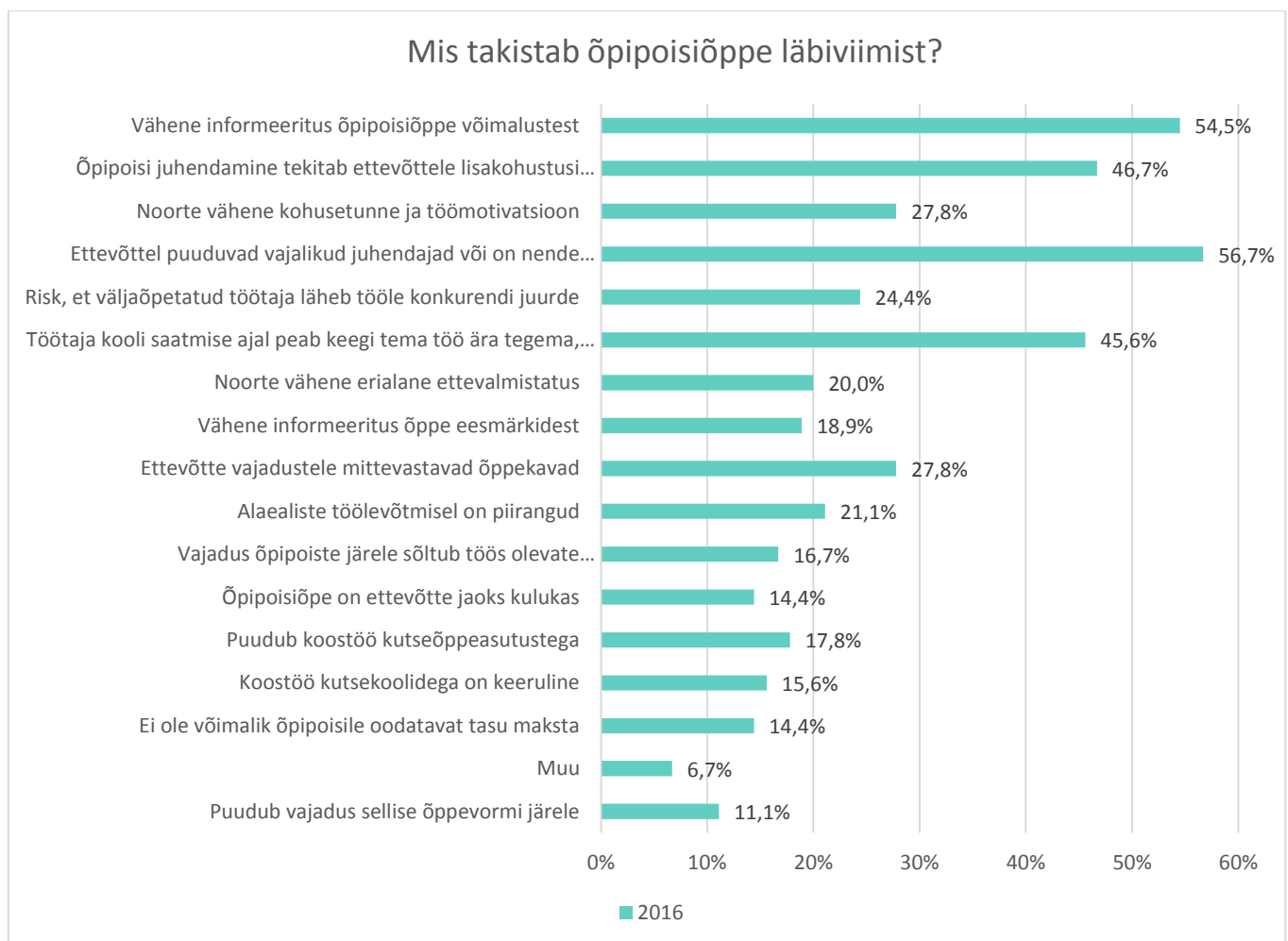
Joonis 19. Motivaatorid õpipoisiõppe läbiviimiseks.

Jooniselt on näha, et kõige olulisemaks peeti võimalust koolitada oma sektori spetsialistidele järelkasvu. Teiseks motiveeriks võimalus koolitada õpilasi ettevõttele vajalike oskustega töötajateks. Kolmandaks oluliseks motivaatoriks peeti võimalust oma ettevõtte olemasolevaid töötajaid koolitada kutsekoolis (46,2%).

3.5.4. Takistused töökohapõhise õppe läbiviimisel

Peamised takistused töökohapõhise õppe korraldamisel tootmisektoris tulenevad sellest, et tööandja peamine huvi on tootmisprotsessi ja tellimuse täitmine. Mitmetes ettevõtetes ei saa tööandja lubada vastava hariduse ja kogemusega inimesel teostada reaalseid tööoperatsioone ja seetõttu toimub õpilaste oskuste omandamine erinevate proovitööde teostamisel. Proovitöödega kaasnevad tööandjale materjalide kulu, seadmete ja töövahendite kasutamine, tööaja kasutamine toorikute ja protsesside ettevalmistamiseks. Õppe- ja praktikaprotsessi läbiviimiseks tuleb töökohapoolne praktikajuhendaja vabastada tema põhitööst, mis eeldab täiendava tööjõu olemasolu. Lisatööd toob kaasa töökohapõhise õppega seotud dokumendihaldus, korraldamine ja koordineerimine.

Senise mudeli alusel kannab kool (vastavalt lepingule) kuni 50% koolituskoha maksumusest üle tööandjale praktikakohapoolsele juhendajale juhendamistasu maksmiseks. Tegelik ettevõtte kulu on palju suurem ning lõppkokkuvõttes osutub sellise õppevormi kasutamine tootmisettevõttes väga kulukaks.

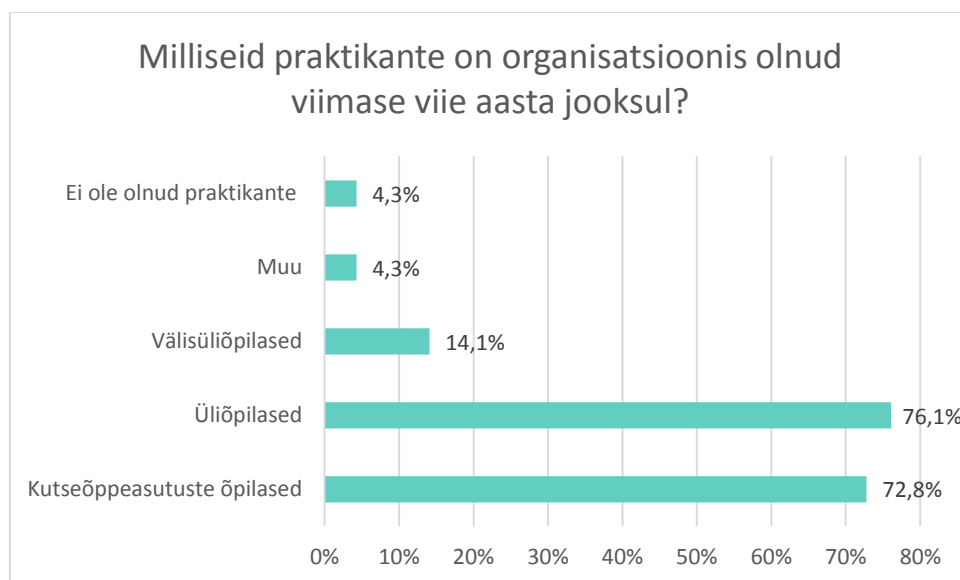
Joonis 21. Takistused õpipõhise õppe läbiviimisel.

Palusime tööandjatel ära märkida kuni 5 olulisemat põhjust, mis takistavad töökohapõhise õppe ehk õpiposiõppe läbiviimist (vt joonis 21).

56,7% organisatsioonidest ütlesid, et neil puuduvad vajalikud juhendajad. Populaarsuselt teine vastusevariant oli vähene informeeritus õpiposiõppe võimalustest (54,5%) ja kolmas oli see, et õpiposi juhendamine tekitab ettevõttele lisakohustusi (45,6%). Samuti on suureks takistuseks see, kui töötaja saata kooli täiendõppele, siis keegi peab tema töö ära tegema.

3.6. Tööandjate hinnangud praktikakorraldusele

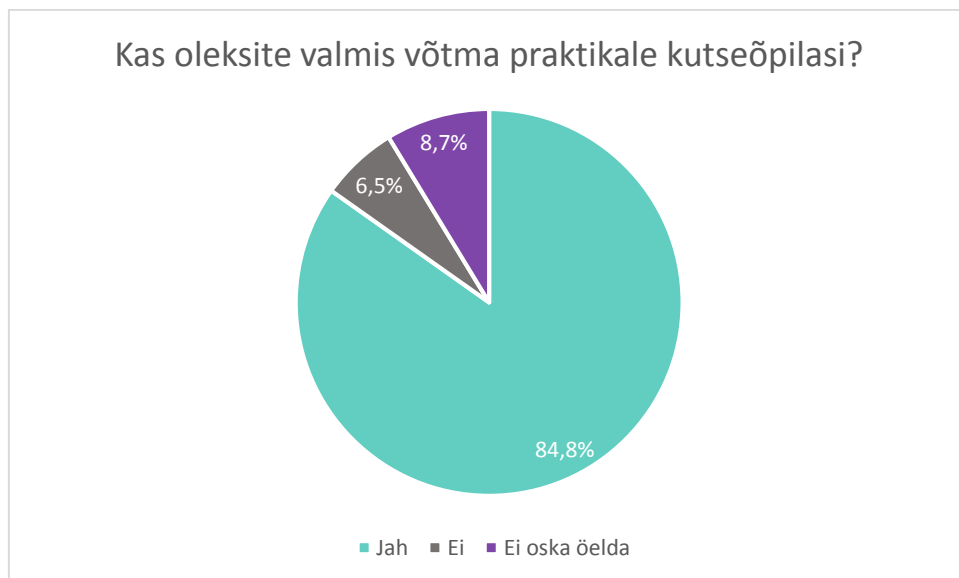
Soovisime teada, milliseid praktikante on organisatsioonides olnud viimase viie aasta jooksul. Tulemused on kujutatud joonisel 23.

Joonis 23. Viimase viie aasta jooksul võetud praktikantide taust.

Vaid 4,3% küsitluses osalenud ettevõtetest ehk neli ettevõtet ei ole võtnud viimase viie aasta jooksul praktikante (vt joonis 22). 76,1% ehk 70-s ettevõttes on praktikal olnud üliõpilased ja 72,8%-s ehk 67-s kutseõppeasutuste õpilased. 14,1% ehk 13 ettevõtet on olnud praktikakohaks välisüliõpilastele.

Joonised 24 ja 25 näitavad, et enamik vastanutest võtaksid praktikale meelsasti nii kutsekoolide õpilasi kui ka tudengeid.

Joonis 24. Valmisolek võtta praktikale kutseõpilasi.

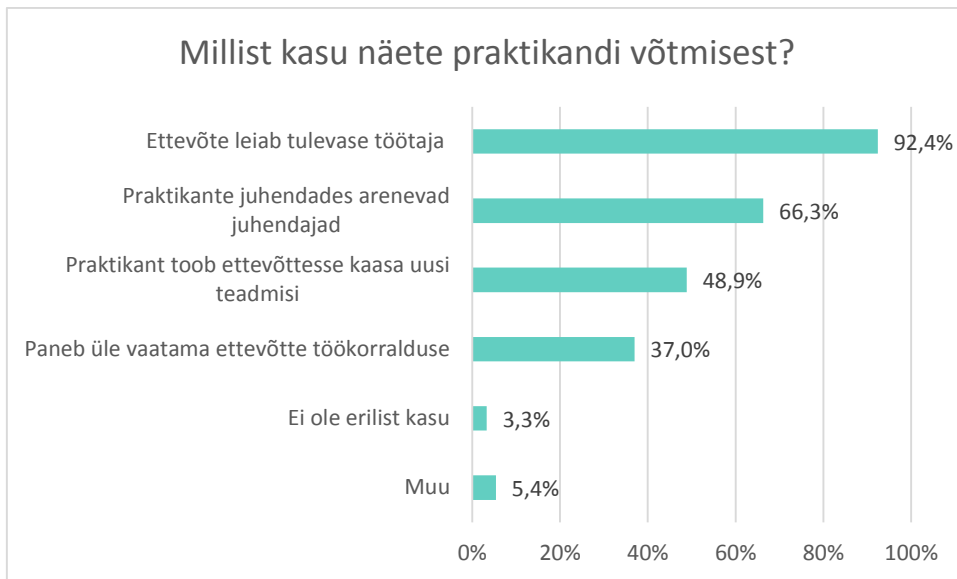
Joonis 25. Valmisolek võtta praktikale üliõpilasi.

On näha, et enamik ettevõtetest on valmis võtma praktikale nii kutseõpilasi (84,8%) kui üliõpilasi (92,4%). Vaid 8,7% ei ole valmis pakkuma praktikavõimalust kutseõppeasutuse praktikantidele ning 5,4% ettevõtetest ei ole valmis võtma praktikante.

Kuna Eesti Tööandjate Keskliit on võtnud endale üheks ülesandeks pakkuda välisüliõpilastele võimalusi leida praktikakohti, siis oli küsitluse üheks eesmärgiks uurida tööandjate suhtumist, valmisolekut ja praktikat välisüliõpilaste värbamisest. Küsisime, kas ettevõtted oleksid huvitatud välisüliõpilastele praktikakohtade pakkumisest (Joonis 26).

3.6.1. Praktikandist saadav kasu

Uurides, mida toovad ettevõtted praktikantide võtmises kasuna esile, andsime ette vastusevariandid, paludes ära märkida kõik sobivad vastused. Jätsime ka võimaluse ise vastust täiendada (vt joonis 26).

Joonis 27. Kasu praktikandist.

Jooniselt 27 on näha, et üha enam tunnevad ettevõtted, et praktikandist võib saada ettevõtte tulevane töötaja. 2016. aastal hindasid 92,4%, et võttes õpilasi praktikale võib leida tulevase töötaja. 66,3% arvates arenevad praktikante juhendades ka juhendajad ise. Uusi teadmisi toovad praktikandid kaasa 48,9% vastanute hinnangul ning 37% jaoks paneb praktikandi võtmine üle vaatama ettevõtte töökorralduse. Vaid 3,3% hindas, et praktikandist ei ole erilist kasu.

3.6.2. Praktikakohtade pakkumist takistavad tegurid

Joonis 28. Takistused praktikakohtade pakkumisel.

Jooniselt 28 võib näha, et kõige problemaatilisemaks kategooriaks on ressursipuudus – juhendajate suur töökoormus (77,1%), vähesed võimalused maksta kulude eest (36,1%), ruumipuudus (13,3%). Samuti oli mitmeid tegureid, mis on seotud ettevõtte eripäraga. Näiteks töödele kehtivad vanuselised piirangud (18,1%), töödele kehtivad tehnilised või kompetentsinõuded (34,9%) või et praktikaprogramm võib eeldada juurdepääsu ärisaladustele (10,8%). Väiksemal määral esines praktikakorralduse puudujääke, mis takistaksid praktikante võtmast – 25,3% nimetas, et õppekavad erinevad tegelikust elust ja 26,5% nimetas, et praktikantide jaoks on praktikaeesmärgid ebaselged.

3.7 Koostöö välisüliõpilastega

Lisaks uurisime seda, kui koostöövalmis on ettevõtted seoses välisüliõpilastega. Alustuseks tahtsime teada, kas ollakse valmis võtma töövarjupäevale välisüliõpilasi (joonis 29).

Joonis 29. Valmidus võtma välisüliõpilasi töövarjupäevale.

On näha, et pea pooled ettevõtted on valmis tutvustama välisüliõpilastele organisatsiooni töövarjupäeval (47,8%). 14,1% tundsid, et nad ei ole valmis võtma välisüliõpilasi töövarjupäevale ja 38% ei osanud sellele küsimusele vastata.

Lisaks välisstudengi töövarjupäevale võtmisele soovisime ka teada, kas ollakse huvitatud välisüliõpilastele praktikakoha pakkumisest (joonis 30).

Joonis 30. Praktikakoha pakkumine välisüliõpilastele.

Praktikakoha pakkumisest välisüliõpilastele on huvitatud 27,8% ettevõtetest, 30% ei ole ja 42,2% ei osanud sellele küsimusele vastata. Samas leidis nende hulgas, kes antud küsimusele vastasid eitavalt või ei osanud seisukohta võtta neid, kes oleksid valmis välisüliõpilasi võtma töövarjupäevale.

Lisa 1. Ankeet

1.Organisatsiooni nimi *

2.Ankeedi täitja nimi *

3.Ankeedi täitja telefoninumber *

4.Ankeedi täitja e-kirja aadress *

5.Tegevusala

- Töötlev tööstus
- Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrattaste remont
- Ehitus
- Veondus- ja laondus
- Majutus- ja toitlustus
- Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus (sh juriidilised toimingud, arhitekti- ja inseneritegevused)
- Haldus- ja abitegevused (sh turvatöö)
- Kinnisvaraalne tegevus
- Info ja side
- Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne
- Finants- ja kindlustustegevus
- Veevarustus; kanalisatsioon, jäätme- ja saastekäitlus
- Muud teenindavad tegevused
- Elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine
- Haridus
- Kunst, meelelahutus ja vaba aeg
- Mäetööstus
- Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük
- Muu:

6.Töötajate arv

- 1-9 inimest

- 10-49 inimest
- 50-250 inimest
- üle 250 inimese

7. Kas olete teadlik, millistes kutseõppeasutuste õpetatakse teie tegevusalade jaoks sobilikke erialasid?

- Jah
- Ei

8. Kas leiate kutseõppeasutuse lõpetajate seast piisaval hulgal vajalikke töötajaid?

- Jah
- Ei
- Ei oska öelda

9. Kas teie organisatsioonis on puudus kvalifitseeritud tööjõust?

- Jah, pidevalt
- Jah, sageli
- Jah, harva
- Ei
- Ei oska öelda

10. Milliste kutsekoolidega teete koostööd? (Palun märkige ära kõik sobivad vastusevariandid!)

- Eesti Merekool
- G. Otsa nim Tallinna Muusikakool
- H. Elleri nim Tartu Muusikakool
- Haapsalu Kutsehariduskeskus
- Hiiumaa Ametikool
- Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus
- Järvamaa Kutsehariduskeskus
- Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakool
- Kuressaare Ametikool
- Luua Metsanduskool

- Narva Kutseõppekeskus
- Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool
- Pärnumaa Kutsehariduskeskus
- Rakvere Ametikool
- Räpina Aianduskool
- Sillamäe Kutsekool
- Tallinna Balletikool
- Tallinna Ehituskool
- Tallinna Lasnamäe Mehaanikakool
- Tallinna Teeninduskool
- Tallinna Majanduskool
- Tallinna Polütehnikum
- Tallinna Transpordikool
- Tallinna Tööstushariduskeskus
- Tartu Kunstikool
- Viljandi Kutseõppekeskus
- Valgamaa Kutseõppekeskus
- Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskool
- Võrumaa Kutseharidusekeskus
- Tallinna Kopli Ametikool
- Tartu Kutsehariduskeskus
- Väike-Maarja Õppekeskus
- Eesti Esimene Erakosmeetikakool
- Informaatika ja Arvutustehnika Instituut
- Juuksurite Erakool "Maridel"
- Eesti Massaaži- ja Teraapiakool
- Pärnu Saksa Tehnoloogiakool

- Ei tee koostööd kutsekoolidega

11. Milliste rakenduskõrgkoolidega teete koostööd? (Palun märkige ära kõik sobivad vastusevariandid!)

- Kaitseväe Ühendatud Õppeasutuste Lahingukool
- Lääne-Viru Rakenduskõrgkool
- Sisekaitseakadeemia
- Tallinna Tervishoiu Kõrgkool
- Tallinna Tehnikakõrgkool
- Tartu Tervishoiu Kõrgkool
- Ei tee koostööd rakenduskõrgkoolidega

12. Milliste ülikoolidega teete koostööd?

- Eesti Kunstiakadeemia
- Eesti Maaülikool
- Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia
- Tallinna Tehnikaülikool
- Tallinna Ülikool
- Tartu Ülikool
- Estonian Business School
- Eesti Ettevõtluskõrgkool Mainor
- Ei tee koostööd ülikoolidega
- Muu:

13. Kuidas hindate senist koostööd kutsekoolidega?

- Väga hea
- Hea
- Rahuldav
- Halb
- Väga halb
- Koostöö puudub

- Muu:

14. Kuidas hindate senist koostööd rakenduskõrgkoolidega?

- Väga hea
- Hea
- Rahuldav
- Halb
- Väga halb
- Koostöö puudub
- Ei oska öelda

15. Kuidas hindate senist koostööd ülikoolidega?

- Väga hea
- Hea
- Rahuldav
- Halb
- Väga halb
- Koostöö puudub
- Ei oska öelda

16. Kas peate koostööd kutseõppeasutusega oluliseks?

- Jah
- Ei
- Ei oska öelda

17. Kas peate koostööd rakenduskõrgkooliga oluliseks?

- Jah
- Ei
- Ei oska öelda

18. Kas peate koostööd ülikooliga oluliseks?

- Jah

- Ei
- Ei oska öelda

19. Milliseid praktikante on organisatsioonis olnud viimase 5 aasta jooksul? (Palun märkige ära kõik sobivad vastusevariandid!)

- Kutseõppeasutuste õpilased
- Üliõpilased
- Välisüliõpilased
- Ei ole olnud praktikante
- Ei oska öelda
- Muu:

20. Kas oleksite valmis võtma praktikale kutseõpilasi?

- Jah
- Ei
- Ei oska öelda

21. Kas oleksite valmis võtma praktikale üliõpilasi?

- Jah
- Ei
- Ei oska öelda

22. Kas olete nõus tutvustama oma organisatsiooni välisüliõpilastele töövarjupäeval?

- Jah
- Ei
- Ei oska öelda

23. Kas teie organisatsioon on huvitatud välisüliõpilasele praktikakoha pakkumisest?

- Jah
- Ei
- Ei oska öelda

24. Millist kasu näete praktikandi võtmisest? (Palun märkige ära kõik sobivad vastusevariandid!)

- Praktikant toob ettevõttesse kaasa uusi teadmisi
- Paneb üle vaatama ettevõtte töökorralduse

- Praktikante juhendades arenevad juhendajad
- Võimalus leida tulevane töötaja
- Ei ole erilist kasu
- Ei oska öelda

25. Mis takistab praktikakohtade pakkumist teie organisatsioonis? (Palun märkige kõik sobivad vastusevariandid!)

- Võimalike juhendajate suur töökoormus, mistõttu ei ole aega praktikantide juhendamiseks
- Napib võimalusi maksta täiendavate kulude eest, mis praktikandi võtmisega kaasnevad (tasu lisatöö eest, juhendamisetasu, praktikandi töötasu ning sõidu- ja elamiskulud
- Ruumipuudus ei võimalda praktikandile sisse seada töökohta
- Praktika ajad ei sobi
- Huvi praktikakohtade vastu organisatsiooni põhitegevusaladel on vähene
- Õppekavad erinevad tegelikust elust
- Praktikaeesmärgid on praktikantide jaoks ebaselged
- Töödele kehtivad vanuselised piirangud
- Töödele kehtivad tehnilised või kompetentsinõuded
- Praktikaprogramm võib eeldada juurdepääsu ärisaladustele
- Pole piisavalt töid ja tellimusi praktikantide rakendamiseks
- Kliendid ei tarvitse soovida objektile väheste oskustega praktikanti, kes töötab aeglaselt ja võib teha vigu
- Muu:

26. Kas olete teadlik, mis on töökohapõhine õpe ehk õpipoisiõpe?

- Jah
- Ei

27. Kas teie organisatsioon on korraldanud õpipoisiõpet koostöös mõne kutseõppeasutusega?

- Jah
- Ei
- Ei oska öelda

28. Kas teie organisatsioon on korraldanud õpipoisiõpet koostöös mõne rakenduskõrgkooliga?

- Jah
- Ei
- Ei oska öelda

29. Kas teie organisatsioon on töökohapõhisest õppesest ehk õpipoisiõppesest huvitatud?

- Jah, soovime koolitada oma ettevõtte olemasolevaid töötajaid nende kompetentsi tõstmiseks
- Jah, soovime kutsekooli õppuritele pakkuda oma organisatsiooni õpipoisikohti
- Ei ole huvitatud
- Ei oska öelda
- Muu:

30. Kas peate oluliseks, et teie organisatsiooni juhendatav õpipoiss jätkaks õpingute lõppemisel teie juures töötamist?

- Jah
- Ei
- Ei oska öelda

31. Juhul kui õppekava täitmiseks või kutse saavutamiseks vajalikke teadmisi ja oskusi ei ole võimalik omandada teie organisatsioonis, siis kas oleksite valmis lubama oma organisatsiooni õpipoissi õppima ka mõnda teise organisatsiooni?

- Jah
- Ei
- Ei oska öelda
- Muu:

33. Kas teie organisatsiooni praktikajuhendajad on läbinud juhendamise seotud koolituse?

- Jah
- Ei
- Ei oska öelda

34. Mis motiveeriks teie organisatsiooni läbi viima töökohapõhist õpet ehk õpipoisiõpet? (Palun märkige ära kuni 5 olulisemat põhjust!)

- Parem informeeritus õpipoisiõppe võimalustest
- Võimalus oma organisatsiooni olemasolevaid töötajaid täiendavalt kutsekoolis koolitada
- Võimalus koolitada kutsekoolide õpilasi organisatsioonile vajalike oskustega töötajateks
- Võimalus koolitada oma sektori spetsialistidele järelkasvu
- Juhendamise tasustamine
- Juhendajatele koolituste võimaldamine
- Õpipoisi koolitamisega kaasnevate kulude kompenseerimine organisatsioonile
- Organisatsiooni kaasatus ja teadlikkus õppe eesmärkidest
- Organisatsiooni huvidele vastavad õppekavad ja praktikaeesmärgid
- Maksusoodustus, näiteks kui õpipoisile makstavale töötasule ei lisanduks tervisekindlustusmaks, sest õpilased on juba kindlustatud.
- Kompensatsioon organisatsiooni seadmete õppe-eesmärgil kasutamise eest
- Organisatsiooni tunnustamine
- Hea koostöö kutsekoolidega
- Kindlustunne, et õpipoisid jätkavad väljaõppe järel tööd organisatsioonis
- Muu:

35. Mis takistab töökohapõhise õppe ehk õpipoisiõppe läbiviimist? (Palun märkige ära kuni 5 olulisemat põhjust!)

- Vähene informeeritus õpipoisiõppe võimalustest
- Vähene informeeritus õppe eesmärkidest
- Koostöö kutsekoolidega on keeruline
- Õpipoisi juhendamine tekitab organisatsioonile lisakohustusi asjaajamises
- Organisatsioonile vajadustele mittevastavad õppekavad
- Noorte vähene kohusetunne ja töömotivatsioon
- Organisatsioonil puuduvad vajalikud juhendajad või on nende koormus suur
- Puudub koostöö kutseõppeasutusega
- Noorte vähene erialane ettevalmistatus
- Õpipoisiõppe on organisatsiooni jaoks kulukas

- Puudub vajadus sellise õppevormi järele
- Töötaja kooli saatmise ajal peab keegi tema töö ära tegema, selle eest tuleb maksta - seega topelt rahastamine
- Risk, et väljaõpetatud töötaja läheb tööle konkurendi juurde
- Vajadus õpipoiste järele sõltub töös olevate objektide/projektide mahust ja iseloomust, seda on raske planeerida.
- Alaealiste töölevõtmisel on piirangud
- Ei ole võimalik õpipoisile oodatavat tasu maksta
- Muu:

Lisa 2. Nimekiri kutsekoolidest, kellega tehakse koostööd õppekavade arendamisel

Ettevõtete tegevusala	Kutsekoolid ja rakenduskõrgkoolid, millistega tehakse koostööd õppekavade arendamisel	Märgitud kordade arv 2016
Töötlev tööstus (2016. n=20)	Võrumaa Kutsehariduskeskus	3
	Lasnamäe Mehhaanikakool	2
	Tartu Kutsehariduskeskus	5
	Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool	2
	Haapsalu Kutsehariduskeskus	2
	Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus	2
	Luuu Metsanduskool	0
	Sillamäe Kutsekool	2
	Tallinna Tööstushariduskeskus	2
	Narva Kutseõppekeskus	2
	Eesti Merekool	0
	Valgamaa Kutseõppekeskus	2
	Pärnumaa Kutsehariduskeskus	2
	Kuressaare Ametikool	1
Tallinna Polütehnikum	3	

	Räpina Aianduskool	1
	Tallinna Kopli Ametikool	1
Hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont (2016. n=12)	Tallinna Teeninduskool	5
	Lääne –Viru Rakenduskõrgkool	0
	Tartu Kutsehariduskeskus	8
	Tallinna Tööstushariduskeskus	4
	Luu Metsanduskool	0
	Valgamaa Kutseõppekeskus	1
	Võrumaa Kutsehariduskeskus	0
	Tallinna Lasnamäe Mehaanikakool	1
	Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskool	1
	Järvamaa Kutsehariduskeskus	1
	Kuressaare Ametikool	2
	Pärnumaa Kutsehariduskeskus	4
	Pärnu Saksa Tehnoloogiakool	1
	Haapsalu Kutsehariduskeskus	1
	Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus	1
	Tallinna Majanduskool	2
	Eesti Merekool	1
	Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakool	3
	Rakvere Ametikool	1
Ehitus (2016. n=11)	Järvamaa Kutsehariduskeskus	1
	Pärnumaa Kutsehariduskeskus	2
	Tallinna Ehituskool	4
	Rakvere Ametikool	1
	Tallinna Lasnamäe Mehaanikakool	1
	Viljandi Kutseõppekeskus	1
	Tartu Kutsehariduskeskus	1
	Tallinna Polütehnikum	2
	Rakvere Ametikool	1
	Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakool	1
	Tallinna Transpordikool	1
	Haapsalu Kutsehariduskeskus	1

Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne. (2016. n=4)	Tallinna Tervishoiu Kõrgkool	0
	Tartu Tervishoiu Kõrgkool	0
	Pärnumaa Kutsehariduskeskus	1
	Pärnu Saksa Tehnoloogiakool	1
	Valgamaa Kutseõppekeskus	1
	Järvamaa Kutsehariduskeskus	1
Muud teenindavad tegevused (2016. n=3)	Tallinna Tehnikakõrgkool	0
	Tallinna Transpordikool	0
	Järvamaa Kutsehariduskeskus	0
	Kuressaare Ametikool	1
	Tallinna Teeninduskool	1
Finants- ja kindlustustegevus (2016. n=2)	Tallinna Majanduskool	2
	Informaatika ja Arvutustehnika Instituut	1
Elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine. (2016. n=3)	Tallinna Ehituskool	0
	Tartu Kutsehariduskeskus	2
	Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus	1
	Sillamäe Kutsekool	1
	Tallinna Majanduskool	1
	Tallinna Polütehnikum	1
Majutus ja toitlustus. (2016. n=7)	Eesti Hotelli- ja Turismikõrgkool	0
	Haapsalu Kutsehariduskeskus	1
	Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus	2
	Pärnumaa Kutsehariduskeskus	2
	Võrumaa Kutsehariduskeskus	1
	Tartu Kutsehariduskeskus	2
	Tallinna Teeninduskool	2
	Kuressaare Ametikool	1
	Narva Kutseõppekeskus	1
Kinnisvaraala tegevus. (2016. n=2)	TTÜ Tallinna Kolledž	0
Kunst, meelelahutus ja vaba aeg. (2016. n=1)	Tallinna Polütehnikum	0
	Tallinna Majanduskool	1

Veondus ja laondus (2016. n=5)	Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakool	1
	Eesti Merekool	0
	Haapsalu Kutsehariduskeskus	0
	Järvamaa Kutsehariduskeskus	0
	Kuressaare Ametikool	0
	Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool	0
	Pärnumaa Kutsehariduskeskus	0
	Tallinna Teeninduskool	0
	Tallinna Transpordikool	1
	Tartu Kutsehariduskeskus	0
	Võrumaa Kutsehariduskeskus	0
	Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus	2
	Rakvere Ametikool	1
	Viljandi Kutseõppekeskus	1
	Sillamäe Kutsekool	1
	Valgamaa Kutseõppekeskus	1